

การศึกษาแมลงศัตรูของปลาแห้งที่จังหวัดเชียงใหม่ในขณะตากแห้งพบแมลงวันที่สำคัญ คือ แมลงวันหัวเขียว (*Chrysomya megacephala*) แมลงวันหลังลาย (*Sarcophaga*) และแมลงวันบ้าน (*Musca domestica*) ส่วนในขณะเก็บรักษาปลาแห้งพบด้วงหนังสัตว์ (*Dermestes maculatus*) และด้วงขาแดง (*Necrobia rufipes*) มากที่สุด สำหรับการทำลายของหนอนแมลงวันจะทำให้ปลาเน่า และ มีกลิ่นเหม็นไม่สามารถนำไปบริโภคได้ ส่วนการทำลายของแมลงขณะเก็บรักษาในโรงเก็บของพ่อค้าปลาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าทำให้สูญเสียน้ำหนักถึง 12.8% หลังจากเก็บรักษาไว้นาน 5 เดือน และไม่สามารถนำไปบริโภคได้

การศึกษารสสกัดจากพืชเพื่อนำมาควบคุมแมลง จากพืชที่ทำการศึกษา 20 ชนิด พบว่า ผลดีปลี ใบน้อยหน่า เปลือกส้ม และดอกจันทร์แปดกลีบ สามารถควบคุมแมลงวันได้ดี ส่วนแมลงในโรงเก็บทั้ง 2 ชนิดนั้น พบว่า ผลดีปลี ใบน้อยหน่า เมล็ดยี่ห่วย และผลจันทร์เทศสามารถควบคุมแมลงได้ดีกว่าชนิดอื่นๆ ดีปลีนอกจากมีผลในการฆ่าแมลงแล้วยังพบว่า สามารถขับไล่แมลง (repellent) ได้ด้วยเช่นเดียวกับน้ำมันทานตะวันและน้ำมันมะพร้าว

เนื่องจากพืชที่นำมาทดลองโดยเฉพาะดีปลีเป็นพืชสมุนไพรที่มีการนำมาใช้เป็นอาหารและยาเป็นประจำ แม้ว่าดีปลีจะมีผลต่อการตายของลูกปลา แต่จะไม่มีพิษต่อคน นอกจากนี้ยังไม่มีผลต่อคุณภาพทางอาหารเมื่อนำไปทอดเพื่อบริโภคด้วย

Insect pests of dried fish both in drying and storing stages were studied in Chiang Mai Province. Three flies species of significance during drying fish were blow flies, *Chrysomya megacephala*, *Sarcophaga* and house flies (*Musca domestica*). The hide beetle, *Dermestes maculatus* and the red legged ham beetle, *Necrobia rufipes* caused serious damage to dried fish during storage. In both stages, losses due to these insects in both quantity and quality were significant. The flies caused quality damage very fast and cannot made use for consumption. Losses during storage was as high as 12.8% after 5 months in the local market storage resulting in low quality that cannot be used as food.

Twenty species of planis were extracted and tested for their efficiency in controlling insects. It was found that Long Pepper fruit, Custard Appie leaf, Citrus peel and flower shown highly effective in controlling 2 species of flies and Long Pepper fruit, Custard Apple leaf, *Ocimum basilicum* Linn. Seed and Nutmeg fruit controlling 2 beetle species of stored dried fish. Long Pepper also shown repellency activities to these insects similar to sunflower oil and coconut oil. Long Pepper, a medicinal plant will not be harrn for human consumption and also not have adverse effects on quality for consumption.